

Nr 207.

Ankom till riksdagens kansli den 12 juni 1917 kl. $\frac{1}{2}$ 12 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av kredit för bedrivande av statens verksamhet i fråga om meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara jämte en i ämnet väckt motion.

(4:e avd.)

I en till riksdagen den 8 juni 1917 avlåten proposition, nr 376, vilken för förberedande behandling hänvisats till statsutskottet, har Kungl. Maj:ts under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för sagda dag föreslagit riksdagen att ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp av 25,000,000 kronor för bedrivande av statens verksamhet i fråga om meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 501, som blivit remitterad till statsutskottet, har herr *K. V. Rydén* i Malmö föreslagit, att riksdagen ville besluta föreskriva, att statens krigsförsäkringskommission i sin verksamhet skall vara underkastad bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 23 oktober 1915 angående skyldighet för penningförvaltande verk och inrättningar m. fl. att i vissa fall anlita riksbanken.

Till det vid ifrågavarande proposition fogade statsrådsprotokollet har chefen för finansdepartementet anfört följande:

»Enligt de för statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara gällande bestämmelser skall i regel den premie, som utgår för försäkringen, erläggas till en del kontant och till en del medelst skuldförbindelse. Av det belopp, varå sådan skuldförbindelse lyder, må utkrävas allenast vad därå i förhållande till summan av samtliga förskrivna premiebelopp

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 6 saml. 93 häft. (Nr 207.)

belöper av förlust, som efter försäkringsrörelsens avslutande kan befinnas hava uppstått å denna verksamhet i dess helhet, och gäller vid försäkring av fartyg, att, där försäkringstagaren varder berättigad till ersättning såsom för totalförlust, så stor del av ersättningen, som svarar mot förskrivna premiebeloppet, må innehållas i avvaktan på utredning, huruvida förbindelsen måste helt eller delvis tagas i anspråk för täckande av förlust, varom nyss sagts.

Försäkringsrörelsens ekonomiska ställning enligt approximativa beräkningar den 6 innevarande juni framgår av följande tablå:

Tillgångar.

Innestående i banker	c:a kr. 19,100,000
Reverser kasko	» » 29,600,000
d:o last	» » 11,500,000
	<hr/>
	C:a kr. 60,200,000

Skulder.

Oreglerade skador kasko	c:a kr. 12,000,000
d:o ersättningar last	» » 6,000,000
Beslagtagna varor i England	» » 67,000,000
d:o d:o i Tyskland	» » 1,000,000
Oreglerade olycksfallsersättningar	» » 200,000
	<hr/>
	C:a kr. 86,200,000

Under förutsättning att de i utlandet beslagtagna varorna skulle bliva i förväntad utsträckning frigivna, synes mig av denna tablå framgå, att krigsförsäkringskommissionens ekonomiska ställning hittills icke kan betecknas såsom otillfredsställande. Emellertid hava ju svårigheterna på sjöfartens område av bekanta anledningar på senare tid alltmera ökats, och den möjlighet torde därför icke vara utesluten, att staten kan bliva nödsakad att i fortsättningen av verksamheten på ett eller annat sätt ekonomiskt stödja densamma. Detta bekräftas ock av följande från kommissionen till Kungl. Maj:t i går ingivna framställning:

»Den stegrade skärpningen i sjökrigföringen har ställt alltmer ökade krav på statens krigsförsäkringskommissions verksamhet för upprätthållande av tillförseln till landet av viktiga förnödenheter samt vidmakthållande av handel och sjöfart.

Ehuru kommissionens ekonomiska ställning icke för närvarande torde böra anses otillfredsställande, kan utvecklingen av sjökrigföringen lätt nog medföra, att ett ekonomiskt ingripande från statens sida bliver erforderligt. I anledning härav torde vara nödvändigt, att medel finnas tillgängliga att i fall av behov ställas till kommissionens förfogande för upprätthållande av kommissionens verksamhet på erforderligt sätt.

Statens krigsförsäkringskommission får därför härmed i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t ville hos riksdagen utverka, att 25,000,000 kronor för dylikt ändamål bliva ställda till disposition.»

Under hänvisning härtill föreslår jag, att framställning må göras till riksdagen med begäran om anvisande för ifrågavarande ändamål av det av kommissionen ifrågasatta belopp, mot hvars storlek jag ej har något att erinra. Om en sådan framställning av riksdagen godkännes, torde de erforderliga medlen lämpligast böra tillhandahållas genom riksgäldskontoret för att därefter genom räkning i riksbanken ställas till vederbörandes förfogande.»

Såsom stöd för den av herr Rydén gjorda framställningen har motionären hänvisat till riksdagens, i samband med anvisande av medel till rörelsekapital för 1917 års bränslekommissions vedanskaffning, fattade beslut, att det för denna vedanskaffning avsedda aktiebolaget skall vara underkastat bestämmelserna i kungörelsen angående skyldighet för penningförvaltande allmänna verk och inrättningar m. fl. att i vissa fall anlita riksbanken.

Med åberopande av de för den ifrågavarande propositionen anförda käl har utskottet funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Vad angår den i ämnet väckta motionen har utskottet så till vida ansett sig böra biträda densamma, som utskottet velat föreslå, att de ifrågavarande bestämmelserna angående anlåtande av riksbanken böra tillämpas i avseende å det belopp, som nu av riksdagen ställes till Kungl. Maj:ts förfogande. Utskottet vill emellertid erinra därom, att vid bifall till utskottets utlåtande nr 201 angående uppförande å riksstat av vissa utgifter m. m. det nu förevarande beloppet bör upptagas å tilläggsstat för år 1917. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition samt i anledning av herr Rydéns ovan berörda motion må

a) ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp av 25,000,000 kronor för bedrivande av statens verksamhet i fråga om meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara; samt

b) föreskriva, att statens krigsförsäkringskommis-
sion beträffande förvaltningen av det under a) angivna
belopp skall vara underkastad bestämmelserna i kungl.
kungörelsen den 23 oktober 1915 angående skyldighet
för penningförvaltande verk och inrättningar m. fl. att
i vissa fall anlita riksbanken.

Stockholm den 12 juni 1917.

På statsutskottets vägnar:

O. M. STRÖMBERG.
